

ADVENTNÝ MODLITEBNÝ TÝŽDEŇ 2015

MEDZI ZASLÚBENÍM A NAPLNENÍM

1. Jeremiáš 23, 5 – 6; Rímskym 13, 8 – 10

Izraelský národ dlho hľadal vlastného kráľa. Prehliadal Hospodina a hľadal spásu v ľudskom záchrancovi. Až im bol napokon daný Saul, ktorý však pošliapal a pokrivil všetko, čo malo reprezentovať kráľovský majestát. A potom ho nahradil Dávid a Šalamún, no ani jeden z nich nebol spravodlivý, tobôž nie dokonalý. A s kráľmi, ktorý nastúpili po nich, to už išlo len z kopca. Úpadok vyvoleného národa vyvrcholil v babylonskom zajatí. Potom už Hospodin k svojmu ľudu prehováral až do príchodu pravého kráľa len prostredníctvom prorokov. Prorok Jeremiáš zvestuje: „*Ajhľa, prichádzajú dni – znie výrok Hospodinov – keď vzbudím Dávidovi spravodlivý výhonok, ten bude panovať ako kráľ...*“ Toto bolo nemysliteľné. Pre vydrancovanú krajinu neexistovala nádej na obnovu. Nemali kráľa, nemali nič. My dnes máme tendenciu brať starozmluvný ľud s dešpektom, súdiť ich za ich neveru.

Avšak... Ani my nie sme od nich o nič lepší. Až tak sa od nich neodlišujeme. Taktiež si vytvárame modly rôzneho druhu. Najrôznejšími spôsobmi sa odkláňame od posväteného života k neresti a žijeme v hriechu. Sme pomýlení bedári, opití vlastným velikášstvom. Sme rovnako ako starozmluvný ľud mŕtvi vo svojich hriechoch, bez nádeje na obnovu a samovykúpenie. Ak máme povstať k opätovnej spravodlivosti, potom musí prísť niekto, kto nás pozdvihne a opäť vyvedie na svetlo. Je to Hospodin – Ten, ktorý je našou spravodlivosťou.

To je hlavné posolstvo adventu: Pán prišiel. Pán prichádza! Aj dnes. Advent je evanjeliom, že Pán prichádza zachrániť tých, ktorí sa nemôžu zachrániť sami. Ako Kráľ prichádza do kráľovstva, ktoré je bez kráľa. Prichádza s ťa Ženích za nevestou, aby ju vykúpil a oženil sa s ňou. Neprichádza však spôsobom, ktorý ľudia očakávajú. Prichádza nielen pokorne a v ponížení, ale zároveň aj s milosťou a láskavosťou. Prichádza k ľudu so srdcom otvoreným, srdcom ktoré je pripravené dávať lásku až k sebaobetovaniu. Kráľ prichádza, aby ľudia pochopili, že musia zabudnúť na seba, aby hľadali záchranu mimo seba. Adventná zvesť hlása, že k nám prichádza spasenie.

Preto je potrebné čakať a vyzerat' Ženicha. Pripravovať sa na Jeho príchod napĺňaním prikázania lásky. Láska však nie je zákonom. Je novým prikázaním. Prikázaním lásky, ktorá nie je zakrivená dovnútra, ale je vždy zameraná smerom von. Toto prikázanie napokon naplnil sám Pán Ježiš Kristus. Jeho láska sa stala naplnením a vyvrcholením zákona. Vďaka Jeho príchodu sme schopní slobodne milovať, pretože On miloval prv nás. Skrze dôveru v túto lásku môžeme byť najlepšie pripravení na Jeho príchod. On je ten predmet nášho očakávania, našej viery a podstata našej spásy. Opustime skutky tmy a otvorme brány svojho srdca prichádzajúcemu Pánovi!

2. Izaiáš 40, 1 – 5 a 9 – 11; Lukáš 1, 5 – 25

Oba texty upriamujú našu pozornosť na narodenie Jána, neskôr nazývaného Krstiteľ. Bol vytúženým synom Zachariáša a Alžbety. Obaja rodičia pochádzali z kňazských rodín. Obaja boli v pokročilom veku. Alžbeta bola dokonca neplodná. Nápadne to pripomína situáciu, v ktorej sa nachádzal Abrahám so svojou manželkou Sárrou. Existujú tu však podstatné rozdiely. Abrahám so Sárrou boli de facto pohania, ktorí spočiatku Hospodina ani len nepoznali. No Abrahám bol napriek tomu schopný Hospodinovi dôverovať.

S Abrahámom sa v priamom kontraste nachádza Zachariáš, ktorý poznal Hospodina, a dokonca pochádzal z levítskeho rodu, slúžil v chráme, a predsa nebol schopný takej dôvery. Pochyboval aj vtedy, keď skrze anjela Gabriela dostal zaslúbenie, že jeho neplodná manželka počne.

To dôležité, čo si z tohto porovnania dvoch patriarchov môžeme odniesť, je poznanie, že na našom spasení pracuje Pán sám. Že nie z našej vlastnej sily sme schopní obdržať požehnanie a milosť, ale že to všetko prichádza od Hospodina. Zvonku – mimo nás, a predsa smerom k nám.

Už vtedy, keď sme ešte nevedeli, že Boh existuje, keď sme boli posadnutí svojimi pozemskými telesnými túžbami. Keď sme žili v hriechu, odcudzení Bohu, mŕtvi, neschopní si pomôcť sami, nájsť správnu cestu. Vtedy si nás Boh povolal, dotkol sa nás skrze Ducha svojím evanjeliom.

Boh je verný a svoje zaslúbenia aj plní. On je to, ktorý tvorí nový život tam, kde predtým vládla tma a smrť. Obaja synovia, Izák aj Ján, sú zázrakmi Božej milosti. Meno Ján znamená „Boh je milostivý“. Stal sa tým, ktorý aj za cenu vlastného života svedčil o Bohu a príchode Jeho veľkej milosti.

Tá sa napokon zjavila v inom Dieťati, zaslúbenom nie iba jednému manželskému páru, ale celému svetu pred mnohými pokoleniami. Dieťa, ktoré v úžasnom Božom pláne zachránilo životy mnohých tých, ktorí žili v tme, hriechu a smrti. Preto aj my dnes verme Božím zaslúbeniam a očakávajme zjavenie Jeho slávy. „*Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, pretože navštívil a vykúpil svoj ľud.*“

3. Izaiáš 7, 14; Lukáš 1, 26 – 45

Zvestovanie Márii o tom, že počne a porodí Božieho Syna, sa nachádza v ostrom protiklade so zvestovaním Alžbete o tom, že sa jej narodí ten, ktorý sa stane Jeho predchodcom. Pre obe ženy to bolo komplikované, avšak kvôli odlišným dôvodom. Alžbeta bola stará a neplodná, zatiaľ čo Mária bola mladá (pravdepodobne mladistvá), slobodná a panna. Pokiaľ Mária zaslúbeniu okamžite uverila, Zachariáš mal s tým problémy. Je to zaujímavé, nakoľko Zachariáš bol rešpektovaným náboženským vodcom, kňazom z rodu Léviho, ktorý určite dobre poznal starozmluvné prorocké, a Mária bola jednoduché židovské dievča z rodu Dávidovho, o ktorej by nik nepovedal, že je niečím výnimočná.

Obom, aj Márii aj Zachariášovi, boli dané zaslúbenia prostredníctvom anjelov. Zachariáš kvôli svojmu skepticizmu dostal znamenie: onemel, až kým sa zaslúbenie nenaplnilo. Mária verila, nepotrebovala znamenie, avšak aj tak jej bolo dané. Jej sesternica Alžbeta, ktorá bola predtým neplodná, bola už šiesty mesiac tehotná. Bohu nie je nič nemožné!

Je zvláštne, že Boh dáva znamenia tým, ktorý pomoc vo viere nepotrebujú. A, naopak, tí, ktorí ich požadujú, ich nedostávajú. Aj známe prorocké „*Ajhľa, panna počne, porodí syna a dá mu meno Immanuel*“ bolo dané Bohom kráľovi Acházovi aj napriek tomu, že znamenia nepožadoval, pretože nechcel pokúšať Hospodina. Acház však Božie znamenie neodmietol vo vedomí svojej pokory. Odmietol ho, pretože svoju zbožnosť len predstieral. Chýbala mu viera a pred živým Bohom mal strach z vlastnej hriechnosti. To je pravý dôvod jeho odmietnutia. Ako často sa podobáme Zachariášovi alebo Acházovi! Unikáme pred Bohom, žiadame znamenia, aby sme verili. Ale tie nám už boli dané. Najväčší dôkaz, ktorý kráča po tejto zemi, ktorého sa ľudia mohli dotknúť, rozprávať sa s Ním.

Luther raz poznamenal, že orgán, ktorým Mária počala, bolo ucho. Plod, ktorý sa v nej zrodil, nevznikol ex nihilo. Zrodil sa z počutého Slova, ako dosvedčuje evanjelista Ján vo svojom Prológu k evanjeliu. Znovuzrodenie padlého sveta sa deje na spôsob prvého stvorenia – Božou kreativitou, skrze Jeho Slovo. Mária tomuto Slovu uverila a z tohto dôvodu je pre nás vzorom viery, za ktorý máme byť vďační a ktorý sa máme usilovať nasledovať aj vo svojich životoch. Mária napokon porodila syna – a v ňom medzi nás prišiel *Immanuel* – Boh s nami.

4. 5. *Mojžišova 18, 13 – 15. 18; Ján 1, 14. 19 – 23*

„*Hospodin, tvoj Boh, vzbudí ti proroka, ako som ja, z tvojho prostredia, spomedzi tvojich bratov.*“ Pán je blízko. Medzi nami. V uplynulom období sa všetci pripravujeme na Jeho príchod. Cítíme Jeho prítomnosť? Myslíme na Neho? Vidíme znamenia Jeho príchodu?

Aj židovskí kňazi a levíti po mnohé stáročia vyzerali príchod Mesiáša. Prehľadávali knihy Písem a slová prorokov, aby odhalili znaky príchodu Pána. Po vystúpení Krstiteľa sa zdalo, že on je tým očakávaným Pomazaným. Preto za ním prichádzajú a kladú mu priamu otázku: Si ty Kristus? Si prorok? Ich otázka bola pochopiteľná – žil predsa asketickým spôsobom života tak, ako žili proroci, jeho slová plné autority boli v súlade s Písmami. Na obe otázky však Krstiteľ odpovedal jasnými „nie“.

Posledný prorocký hlas, ktorý pred Krstiteľom židovskému ľudu zaznel, bol prorok Malachiáš: „*Ajhl'a, posielam vám proroka Eliáša skôr, ako príde deň Hospodinov, veľký a hrozný.*“ (Mal 3, 23) Trvalo to 400 rokov. Za tie storočia sa viera v Hospodina vnútorne zdeformovala. Bol síce obnovený jeruzalemský chrám, kult, ale srdcia ľudí boli ďaleko od Pána. Kňazstvo uprostred svojich mocenských zápasov malo problém s formalizmom.

Práve preto pri urovnávaní cesty Pánovi bolo nevyhnutnou súčasťou Krstiteľovej úlohy rozbiť zatvrdené srdcia Božieho ľudu. V čase, keď Ján na verejnosti otvorene kázal slovo o pokání, si nik nedokázal predstaviť, že budúci Mesiáš príde v pokore trpieť a obetovať sa za hriechy ľudu. Ján naplnil svoje poslanie kázaním pokánia na odpustenie hriechov. Boh sa chystal navštíviť svoj ľud, ale nie tak, ako sa to udialo na Sinaji, hrôzostrašne a s hromobitím. Prišiel jeden z nás – nám vlastným spôsobom, medzi nás, v našom záujme. „*A to Slovo stalo sa telom, prebývalo medzi nami, a my sme hľadeli na Jeho slávu ako na slávu jednorodeného od Otca, (bolo) plné milosti a pravdy.*“

Na druhý deň po tom, čo židovský klérus položil Krstiteľovi svoje otázky, on ukázal na Ježiša a vyhlásil: „*Ajhl'a, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta!*“ To je On – Božia dokonalá obeť, prinesená namiesto Izáka, pravý Baránok, ktorého krv označí veraje ľudských srdc tak, aby anjel smrti nemal nad nami žiadnu moc. Syn tesára z Nazareta. Vidíš Ho? Rozpoznávaš Jeho prítomnosť? Ak to tak nie je, ešte máš čas.

Mnohí sa v týchto dňoch na deň Kristovho príchodu do tohto sveta pripravujú tak, že si zdobia domy, niektorí majú vianočné stromčeky. To je však len adventná pozlátka, ktorá je síce krásna, ale z hľadiska našej spásy, žiaľ, nepostačujúca. Preto sa na príchod pravého Kráľa pripravujeme vnútorne, skrze úprimné pokánie. Jedine tak rozpoznáme, kto je tým pravým Spasiteľom.

5. *Izaiáš 9, 1 – 2. 6; Matúš 21, 9*

Počas uplynulých večierní sme upriamili svoju pozornosť na veľké veci, ktorými si Boh pripravoval cestu na vstup do nášho sveta. Zaslúbenia, ktoré starozmluvný ľud po mnoho storočí očakával, sa naplňujú. Čas sa naplnil. Ľud, ktorý bol vyčerpaný hriechom a ktorý volal po Vykupiteľovi, sa dočkal.

Dobre vieme, ako Boh v Ježišovi Kristovi vstúpil do tohto sveta. Slová, ktoré mi v tejto súvislosti prídu na myseľ, sú: *pokorný, vydedenec a prístupný každému.* Pre dobu, do ktorej Ježiš prišiel, a vlastne aj pre tú našu, sú tieto atribúty s Bohom jednoducho nezlučiteľné.

V dobe pred Ježišom by si žiadny „pohanský“ spisovateľ nedovolil používať slovo pokorný v pochvalnom zmysle. A predsa vianočné udalosti ukazujú na niečo, čo pre Žida 1. storočia znie ako bláznovstvo: na pokorného

Boha. Hospodin sa niekde v Palestíne objavil ako novorodenec, ktorý je závislý od toho, že ho jedno dospievajúce dievča bude chrániť, kŕmiť a milovať.

Pre Židov bolo uctievanie Boha spojené s bážňou a so strachom. Židia sa dokonca báli vysloviť či napísať meno živého Boha. A tento Boh sa zrazu objavil v jasličkách. Je snáď na malom novorodeniatku niečo strašné? Nie. Boh objavil spôsob, ako sa priblížiť k ľudským bytostiam bez toho, aby v nich nevzbudil strach. Ten sa však nikdy neosvedčil. V Starej zmluve je na to plno dôkazov. Nájdeme tu omnoho viacej pádov ako vzostupov. Bol preto potrebný nový prístup – bola potrebná zmluva nová, taká, ktorá by preklenula priepasť medzi Bohom a človekom. A v Ježišovi bola táto priepasť preklenutá. V Ježišovi sa Boh zjavuje ako Boh pre každého – ako osobný Boh.

Jediné miesto, v ktorom bolo dovolené Jozefovi a Márii prenocovať, bolo v tej časti domu, kde sa ustajňovali zvieratá. Je to viac ako 2000 rokov od chvíle, čo sa takto narodil Boh a Pán Ježiš Kristus. Radi hovoríme, že odvtedy už doba pokročila. Pokročili sme vpred po stránke sociálnej, technickej, zdravotnej, vzdelanostnej. Máme oveľa viac vymožeností, ako mali generácie pred nami.

Sme však skutočne iní ako ľudia pred 2000 rokov? Sme dnes pripravení vpustiť Pána Ježiša k nám? Nezavreli by sme pred ním dvere, povediac, že sa už do našich životov nevmetí?

Je to možné, nakoľko Vianoce sú pre nás jedným z najhektickejších období v roku. Povinnosti nás pohltia natoľko, že zabúdame na onú radosť z Kristovho príchodu. Strácame pokoj, ktorý advent prináša. Ako však môžeme odovzdávať a zvestovať niečo, čo sami nemáme? Boh túži po tom, aby každý mohol zažívať skutočnú radosť spojenú s príchodom Ježiša Krista. Na to je však potrebné, aby sme otvorili brány svojich sŕdc. Prichádzajúci Kristus je Kráľom, ktorý prichádza, aby slúžil.

Pripravme sa teda v tichosti, zodpovedne a v pokoji na Jeho príchod, pretože On prichádza podľa zaslúbení, ktoré dal Hospodin svojmu ľudu. Skloňme sa v tichosti, a vítajme nášho Kráľa, ktorý prichádza v pokore, pretože v Ňom sa Boh otvára pre celé ľudstvo.

Branislav Kováč